

Cooperativismo e Enonomía Social, nº 33 (2010-2011), pp. 209-214

NOVIDADES FINANCEIRAS NA COMUNIDADE AUTÓNOMA GALEGA PARA O 2011

Mónica SIOTA ÁLVAREZ
Universidade de Vigo

Desde a perspectiva do **ingreso público**, a **Lei 8/2010, do 29 de outubro**,²⁰ recolle, con vixencia limitada, novas medidas fiscais no Imposto de Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados para fomentar o acceso á vivenda, a súa rehabilitación e o seu financiamento. Estas medidas consisten: na redución do tipo de gravame no imposto sobre actos xurídicos documentados nun 0,25% para a primeira adquisición de vivenda habitual e para a constitución de préstamos hipotecarios para o seu financiamento; nunha redución dun 1% do tipo de gravame no imposto sobre transmisións patrimoniais onerosas para a adquisición de vivendas usadas que vaian ser obxecto de inmediata rehabilitación; e nunha dedución do 100% da cota no imposto sobre actos xurídicos documentados para a constitución de préstamos hipotecarios destinados á cancelación doutros préstamos hipotecarios que foron destinados á adquisición de vivenda habitual. O obxectivo último destes beneficios fiscais é reactivar tanto o mercado de vivendas coma o sector da rehabilitación, co conseguinte aumento das transaccións inmobiliarias, das contratacións de desempregados do sector da construción para os traballos de rehabilitación e, polo tanto, tamén dos ingresos impositivos derivados, tanto do imposto sobre transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados coma do IVE.

---

²⁰ Lei 8/2010, do 29 de outubro, de medidas tributarias no Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados para a reactivación do mercado de vivendas, da súa rehabilitación e o seu financiamento, e outras medidas tributarias.

Ainda que, sen dúbida, e tamén dende a perspectiva do ingreso, a **Lei 15/2010, de 28 de decembre**, da Comunidade Autónoma de Galicia, de medidas fiscais e administrativas (Lei de Orzamentos para o 2011) é a que maiores novidades incorpora o noso ordenamento.

Polo que se refire aos impostos cedidos, no Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas, establécense tres deducións novas na cota íntegra autonómica e amplíase o ámbito dunha xa existente. A dedución por autoemprego beneficiaba as mulleres, calquera que fose a súa idade, e os homes menores de 35 anos. Pero a actual situación de crise económica e o aumento do número de desempregados fai aconsellable ampliar o beneficio fiscal e eliminar a limitación de idade para o caso dos homes.

En canto ás deducións novas, establécese unha por acollemento familiar, para seguir apoiando as deducións no ámbito persoal e familiar, así como dúas deducións orientadas a fomentar o investimento na Comunidade Autónoma coa finalidade de impulsar a iniciativa privada para a saída da crise económica e o fomento do emprego; polo que se esixe que ese investimento veña acompañado da creación de emprego e se manteña durante un período de tres anos. Neste sentido, establécese a dedución, na cota íntegra autonómica, por investimento na adquisición de accións ou participacións sociais en entidades novas ou de recente creación, e tamén a correspondente ás cantidades investidas durante o exercicio na adquisición de accións como consecuencia de acordos de ampliación de capital subscritos por medio do segmento de empresas en expansión do Mercado Alternativo Bursátil.

Como última novidade, régúlase a escala autonómica do IRPF de acordo coa nova normativa que regula o financiamento autonómico, que obriga á súa aprobación por cada Comunidade Autónoma, sen que se produzan incrementos dos tipos establecidos para cada un dos seus tramos.

A lei de Orzamentos tamén introduce un beneficio fiscal no Imposto sobre Sucesións e Doazóns, coa finalidade de promover as agrupacións de propietarios forestais. E así, establécese, para as adquisicións, por causa de morte ou por doazón, de parcelas forestais incluídas na superficie de xestión conxunta destas agrupacións, unha redución do 99% do valor destas parcelas.

No imposto sobre transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados, por unha parte, establécese unha dedución na cota do 100% na modalidade de transmisións patrimoniais onerosas, aplicable aos arrendamentos de terreos rústicos. Por outra, e tendo en conta a promoción das agrupacións de propietarios forestais dotadas de personalidade xurídica, establéce-

se unha dedución na cota do 100% para as transmisións onerosas de parcelas forestais incluídas na superficie de xestión conxunta ou de comercialización de producións que realicen este tipo de agrupacións.

Tamén se modifican os tipos de gravame da taxa fiscal sobre o xogo, nos casos dos casinos de xogo e das máquinas ou dos aparellos automáticos aptos para a realización de xogos.

Polo que se refire aos tributos propios, procédese ao establecemento de exencións nos tributos sobre o xogo, en concreto no Imposto sobre o bingo, para aqueles que, dada a súa entidade, están excluídos do ámbito de aplicación e, polo tanto, das formalidades e requisitos establecidos na Lei 14/1985, do 23 de outubro, reguladora dos xogos e das apostas de Galicia.

A Lei de Orzamentos tamén se ocupa de normas relativas á aplicación dos tributos. No que se refire á comprobación de valores, modifícase a normativa existente por dous motivos: para dar validez xurídica, no ámbito da Comunidade Autónoma, aos valores publicados por outras Comunidades Autónomas para os bens situados nos seus territorios –así, dáselles entrada a medios de comprobación distintos do ditame de peritos e permítese máis axilidade no procedemento xestor-; para adecuar a normativa á eliminación da obriga do visado colexial para os ditames periciais. Ademais, introdúcese certas modificacións nas obrigas formais dos notarios a prol da remisión por vía telemática da declaración informativa comprensiva dos elementos básicos da escritura.

Ademais, establece a obriga da autoliquidación por parte dos suxeitos pasivos da taxa fiscal sobre o xogo realizado a través de máquinas tipo «A» especial, «B» e «C», na forma, no lugar e nos prazos establecidos por orde da consellaría competente en materia de facenda. Así como a obriga de ingresar, no momento da presentación da autoliquidación, a cota anual correspondente.

Por último, a Lei de Orzamentos recolle dúas medidas dirixidas á mellora da Administración tributaria. En primeiro lugar, contén unha nova regulación da encomenda de competencias na aplicación dos tributos ás oficinas liquidadoras de distrito hipotecario. En segundo e último lugar, autorízase a creación da Axencia Tributaria de Galicia. Considérase que o modelo máis axeitado consiste nunha axencia pública autonómica dotada de personalidade xurídica propia e plena capacidade de obrar, con patrimonio e tesouraría propios e con autonomía funcional, financeira e de xestión para o cumprimento dos seus fins. Este ente exercerá as potestades administrativas para a aplicación dos tributos e a recadación executiva dos demais ingresos

de dereito público da Facenda pública galega, a potestade sancionadora en materia tributaria e a revisión en vía administrativa dos actos ditados no exercicio das competencias anteriores, e apoiarase nun modelo organizativo que parta da fixación duns obxectivos, para a súa posterior avaliación e control, coa conseguinte esixencia de responsabilidade polos resultados obtidos e o respecto dos dereitos dos cidadáns.

Desde a perspectiva do **gasto público** cómpre salientar a **Lei 2/2011, do 16 de xuño**, de disciplina orzamentaria e sustentabilidade financeira.

A finalidade principal desta lei é establecer un marco normativo que permita garantir a sustentabilidade financeira a longo prazo das finanzas públicas da Comunidade Autónoma de Galicia. Por elo, atinxe á actividade financeira da Administración autonómica e de todas as entidades sobre as que esta exerce a súa tutela financeira, xa formen parte do perímetro de consolidación en termos de contabilidade nacional ou non.

Esta lei recolle os principios que rexerán a actividade financeira de Comunidade Autónoma, e que xa están formulados na normativa básica establecida no Real decreto lexislativo 2/2007, do 28 de decembro, e na Lei 2/2011, do 4 de marzo, de economía sustentable (principio de responsabilidade, principio de estabilidade orzamentaria, principio de plurianualidade, principio de transparencia, e principio de eficiencia na asignación e no emprego dos recursos públicos).

A materialización da estabilidade financeira se concreta en termos de capacidade ou necesidade de financiamento en termos de contabilidade nacional, coa excepción do déficit adicional para investimentos produtivos e establecendo un informe de estratexia financeiro-fiscal que constituirá a programación da actividade do sector público autonómico con orzamento limitativo a medio prazo.

O instrumento fundamental para incorporar disciplina orzamentaria e evitar que ingresos extraordinarios se incorporen á estrutura administrativa a través do gasto corrente é o establecemento dun límite de gasto non financeiro que permitirá empregar eses ingresos extraordinarios para amortizar débeda.

Para garantir o cumprimento dos obxectivos de estabilidade orzamentaria, esta lei establece certas pautas de xestión orzamentaria, como por exemplo, non permitir a realización de modificacións orzamentarias que supoñan déficit, coa excepción das incorporacións de fondos finalistas previamente recadados.

Ademais, recóllense tres regras de disciplina fiscal que intentan garantir a sustentabilidade das finanzas públicas a medio prazo, a obriga de financiar gasto corrente con ingreso corrente e que a débeda pública autonómica manteña un nivel prudente e unha evolución estable ao longo do ciclo. Para acadar esta última, limitase o crecemento do gasto na fase expansiva do ciclo a unha taxa equivalente á do crecemento do PIB nominal, e obrígase a dedicar posibles maiores recadacións conxunturais a reducir a débeda xerada nas fases recesivas do ciclo.

Por último, recóllese a materialización das medidas de transparencia financeira respecto de todas as entidades e todas as fases do circuíto financeiro, e dáselle conta ao Parlamento en última instancia do cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria. Así mesmo, recóllense determinadas obrigas que deben cumprir as universidades públicas de Galicia, xa que achegan unha parte importante do resultado en termos de capacidade ou de necesidade de financiamento.

